

Ängelholms
kommun

Vatten och avlopp

Årsrapport 2021

1.1 Årets Verksamhet

Ängelholms kommuns vatten- och avloppsverksamhet (VA-enheten) ansvarar för produktion och distribution av dricksvatten, avledning och rening av avloppsvatten samt drift, underhåll och förnyelse av VA-anläggningar och VA-ledningar inom fastställda verksamhetsområden.

VA-verksamheten ska uppfylla de krav och villkor som ställs enligt Lagen om allmänna vattentjänster, Miljöbalken och tillstånd meddelade enligt miljöbalken samt i Livsmedelsverkets dricksvattenföreskrifter. Utöver detta har kommunfullmäktige fastställt finansiella mål och en kvalitetsdeklaration för verksamheten.

Verksamheten distribuerar dricksvatten och renar avloppsvatten för cirka 37 500 abonnenter. Avloppsvattnet renas i två avloppsreningsverk, ett större i Ängelholm samt ett mindre i Starby.

Systemet sammanbinds av cirka 460 km vattenledningar, 325 km spillavloppsledningar, 335 km dagvattenledningar och ca 100 tekniska anläggningar. Ängelholms kommun är sedan år 2015 ansluten till Sydsvatten och köper ca 50 % av sin vattenförbrukning av Sydsvatten och resterande 50 % produceras i Ängelholms egna vattenverk. Råvatten för egen produktion tas från vattentäkterna i Brandsvig och Tollsjö.

Ängelholms kommun har cirka 43 500 invånare och har i genomsnitt en befolkningsökning på 1 % årligen. Fler invånare innebär ett större behov av dricksvatten, vilket innebär ett ökat vattenuttag samt ökad belastning på avloppsreningsverket och spillvattenledningarna.

Under 2021 har 95 nya fastigheter (hushåll, flerfamiljshus och industrier) anslutit sig till det allmänna ledningsnätet vilket genererat en intäkt i anslutningsavgifter om 13,8 mnkr.

VA-verksamheten är organisatoriskt en del av huvuduppdrag Samhälle.

Antal medarbetare, tillsvidareanställda

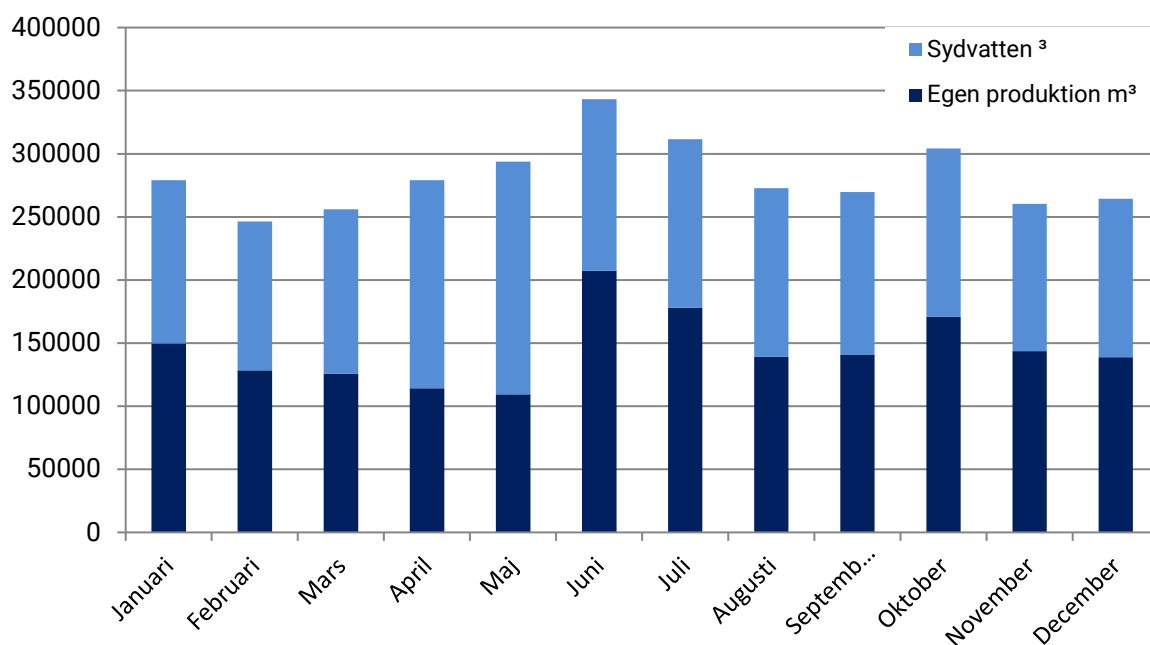
	2020	2021
Kvinnor	5	5
Män	17	17
Totalt	22	22

Nederbörd och vattenuttag

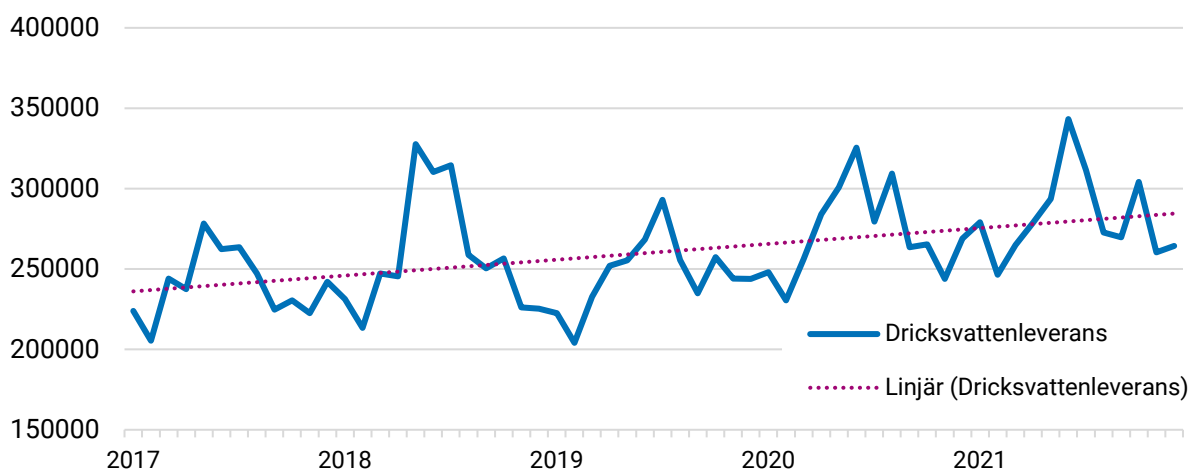
Summeringen efter 2021 visar att nederbörden uppmättes till totalt 877 mm vilket ligger bland de högst uppmätta under de senaste tio åren. Den inkommande flödesmängden till avloppsreningsverket uppmättes till 4 407 919 kubikmeter. Månader med höga inkommande flöden var januari, oktober och december. För perioden 2020-12 – 2021-01 var nederbörden 152 mm vilken i stor del kom som snö som smälte bort vilket medförde höga inkommande avloppsvattenmängder.

Vattenverket levererade ut 3 389 079 m³ dricksvatten vilket är ca 9 % mer under torråret 2018. Under de senaste fem åren har vattenförbrukningen stadigt ökat och det går även att utläsa att mer vatten används för bevattning av växter samt poolfyllnad.

Dricksvattenleverans per månad ÄVV 2021

Dricksvattenleverans 2017 - 2021

Stora VA-utbyggnaden

Inom ramen av den så kallade Stora VA-utbyggnaden har det under året bland annat utförts entreprenader av ny överföringsledning mot Strövelstorp (S4). Entreprenaden beräknas vara klar årsskiftet 2021-2022.

Utbyggnaden och renoveringen av avloppsreningsverket är helt klar och nu pågår idrifttagning samt intrimning av den nya processen.

Arbetet med att skydda och förstärka säkerheten kring vårt dricksvatten har fortsatt och ytterligare två befintliga dricksvattenbrunnar har upprustats under 2021 med nya överbyggnader.

VA-förnyelsen

Under 2021 har förnyelse av ledningsnätet utförts på flera platser runt om i kommunen vilket innebär att ledningarna för vatten, spill och dagvatten läggs om och förnyas i ett specifikt avgränsat område. De huvudsakliga projekten har varit förnyelse av ledningsnätet i Villandsgatan och Svedjegatan i Munka-Ljungby. Kronotorpsområdet, Vassvägen samt Roslunda-området i Ängelholm.

I ett antal exploateringsområden har VA-ledningar nyanlagts. Exempel på detta är nytt bostadsområde i Hjärnarp (Söndrebalj) samt den sista etappen på Munka-Ljungby 3:11 (Jordgubbsfältet). Även inne i Ängelholm har viss exploatering genomförts då delar av stationsområdet med Dobelegatan och Charkuterigatan färdigställts.

Undersökningsarbete på ledningsnätet

Två större undersökningar har genomförts under året med syfte att kontrollera om hårdgjorda ytor belastar spillvattennätet med ovidkommande vatten. Områdena har varit Paletten-området och nya Kungsgården i Ängelholm. Resultatet av dessa undersökningar har funnit att cirka 7 000 m² hårdgjord yta är felkopplad och arbete med att hantera dessa har påbörjats.

Utbyggnad av avloppsreningsverket

Processintrimningen av det nya avloppsreningsverket har fortlöpt under året. Tvåårsbesiktningen samt godkännande av processgarantitiden är planerad till januari 2022. Delar som ej klarat av de garantiåtaganden som entreprenören utlovat har bytts ut under året. Under de kommande tre åren fram till fem-års besiktningen fortlöper intrimning av process och maskiner för att uppnå mest fördelaktiga reningsresultat och ekonomi.

1.2 Mål och kvalitetsdeklarationer

VA-verksamhetens finansiella mål fastställda av fullmäktige:

- ✓ Vatten- och avloppsverksamheten ska till 100 % finansieras via avgifter från brukarna.

Verksamheten bedömer målet som helt uppfyllt.

Avseende verksamheten har kommunfullmäktige i samband med budget fastställt följande kvalitetsdeklaration:

- ✓ Våra kunder ska ha tillgång till vatten inom 24 timmar vid oplanerat avbrott på vattenförsörjningen.

Verksamheten bedömer målet som helt uppfyllt. Inga av kommunens kunder har varit utan vatten vid oplanerat avbrott i mer än 24 timmar.

1.3 Ekonomisk analys

Den avgiftsfinansierade verksamheten, vatten & avlopp (VA), visade för året ett positivt resultat på 4,4 mnkr, vilket var 1,7 mnkr bättre än budget. Budgeten lades för att gå med ett positivt resultat på 2,7 mnkr efter att VA-taxan höjdes inför 2021. Avvikelsen berodde i huvudsak på personalvakanser och lägre avskrivningar än budgeterat. Även högre intäkter från Sydvatten samt lägre kostnader för konsulter och externa räntor bidrog till den positiva avvikelsen mot budget. Avskrivningarna 2021 uppgick till 24,8 mnkr, vilket var 2,0 mnkr mer än 2020. Ökningen är en följd av den höga investeringstakten som VA-verksamheten hållit under senare år. Investeringsnivån ligger klart över vad verksamheten själv finansierar. Den externa upplåningen har därför stigit, och var vid årets slut 585 mnkr.

Kostnaderna till Sydvatten för inköpt vatten uppgick 2021 till 13,3 mnkr. Samtidigt fick kommunen enligt avtal med Sydvatten 5,8 mnkr i ersättning för driftkostnader i vattenproduktionen. Brukarnas avgifter steg med 10,3 mnkr till 81,0 mnkr, vilket orsakades av att beslut om taxehöjning fattades inför 2021. Det var emellertid 1,4 mnkr lägre än budgeterat. Under året togs också stora underhållskostnader främst på vattenverk och reningsverk.

Det positiva resultatet för VA-verksamheten innebär att skulden till abonnenterna ökade från 2,8 mnkr till 7,2 mnkr vid årets slut.

Ekonomisk utveckling

mnkr	Utfall 2020	Utfall 2021
Verksamhetens intäkter	85,8	89,0
Driftkostnader	45,9	46,8
Personalkostnader	-13,6	-14,1
Årets förändring av förutbetalda avgifter/skuld till abonnenter	-4,4	-4,4

Investeringar

Investeringsbudgeten för den avgiftsfinansierade verksamheten (VA) omfattade 81,1 mnkr (varav 11,1 mnkr överfördes från 2020) och utfallet blev 56,0 mnkr, vilket innebar en budgetavvikelse på +25,1 mnkr.

Avvikelsen var tyvärr klart större än prognostiserat, vilket delvis var relaterat till leveransstörningar med anledning av pandemin. Utfallet var också 41,8 mnkr lägre än 2020 då det för 2021 endast återstod mindre delar av den stora utbyggnaden av Avloppsreningsverket och Klippanvägens ombyggnad.

De större projekten var Stora VA S4 Strövelstorp-Ängelholm 13,2 mnkr, Kronotorpsområdets VA med 11,5 mnkr, och Haradal VA på 7,5 mnkr. De största avvikelserna mot budget stod Stora VA S4 Strövelstorp-Ängelholm, +9,3 mnkr, och Pumpstation Vilhelmsfält, +6,1 mnkr, för. Detta berodde främst på en överprövad upphandling som påverkade båda projekten. Huvudetapperna i S4 kunde slutföras till en väsentligt lägre utgift än budgeterat på grund av en gynnsam upphandling och färre tillägsarbeten än väntat.

Även i Klippanvägens ombyggnad och Villandsgatan avslutades projekten till klart lägre utgifter än budgeterat.

Investeringar 2016-2021

<i>mnr</i>	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Totalt	79,1	82,5	154,6	69,3	97,8	56,0

1.4 Framtid

En budget är beslutad för kommande treårsperiod där investeringsnivån ligger på 42 mnr år 2022, och 71,5 mnr respektive 51,5 mnr de följande åren. Den höjning av va-taxan som beslutades inför år 2021 behöves för att finansiera de kostnader och avskrivningar som den stora va-utbyggnaden medfört och har även tagit höjd för kommande investeringar. Va-taxan väntas därför kunna förbli oförändrad de närmaste åren.

1.5 Finansiella rapporter

Redovisningsprinciper

Verksamhetens resultat- och balansräkning har upprättats i enlighet med Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt de rekommendationer som lämnas av Rådet för kommunal redovisning, med beaktande av Lagen om allmänna vattentjänster. En fullständig beskrivning av Ängelholms kommuns redovisningsprinciper återfinns i kommunens årsredovisning. Nedan följer en beskrivning av väsentliga redovisningsprinciper för VA-verksamheten. VA-verksamheten utför inga uppdrag utanför verksamhetens huvudmannauppdrag enligt vattentjänstlagen, varför inga kostnader och intäkter uppstår som behöver särredovisas från huvudmannauppdraget.

Intäkter från VA-taxan

Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras. VA-verksamheten och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Prissättning för försäljning av verksamhetens tjänster regleras i VA-lagen enligt självkostnadsprincipen. När avgifterna överstiger kostnaderna särredovisas dessa som en skuld till abonnentkollektivet under rubriken "Förutbetalda avgifter". Bedömningen är att överuttaget kommer att återföras under de närmaste åren.

Vid anslutning av nya abonnenter faktureras en anslutningsavgift. Anslutningsavgifterna skall täcka avskrivningar på nyinvesteringar i ledningsnät, räntekostnader för nyanläggning i ledningsnät, direkta kostnader i samband med anslutning samt administration. Avskrivningstiden för ledningsnät är 50 år. Anslutningsavgiften periodiseras och intäktsförs successivt och i takt med att investeringsutgiften kostnadsförs. Anslutningsavgifterna periodiseras 1/50 per år.

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. Linjär avskrivningsmetod används för samtliga typer av materiella tillgångar. Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett halvt prisbasbelopp (23 800 kr år 2021). Komponentavskrivning tillämpas på alla nya projekt där väsentliga komponenter finns.

Avskrivningstid

Vatten och avloppsledningar	25-50 år
Byggnader, vattenverk, avloppsverk och grundvattenbrunnar	15-60 år
Vattenmätare, maskiner och andra tekniska anläggningar	10-15 år
Inventarier, verktyg, fordon och installationer	10-15 år

Finansnetto

Genomsnittlig räntekostnad för VA-verksamhetens upplåning under 2021 var 0,44 %. De långfristiga lånen i VA-verksamheten har under året minskat med 15 mnkr, varav 585 mnkr avser externa lån och 92 mnkr avser interna lån, till totalt 677 mnkr.

Avsättning pensioner

Avsättning av pensionskulda är inte upptagen i balansräkningen. Pensionskostnader belastar resultatet genom personalomkostnadspålägg.

Fördelning av gemensamma kostnader

Ängelholms kommuns VA-verksamhet är en del av huvuduppdrag Samhälle, varför olika resurser är samordnade i kommunen. För att redovisa ett rättvisande resultat för verksamheten fördelas dessa gemensamma kostnader till VA-verksamheten. Enligt Vattentjänstlagen (§ 50) skall principerna för denna fördelning framgå av särredovisningen, se tabell nedan.

Typ av gemensam resurs	Fördelningsnyckel	Kommentar
Kommunfullmäktige/kommunstyrelse	Fördelas ej	Demokratiskt uppdrag, ej väsentligt belopp
Central administration, (ekonomichef, ekonom, ekonomiassistent)	Fördelas utifrån schablon för nedlagd tid.	
Central ledningsfunktion inom huvuduppdraget	Fördelas utifrån omsättning.	
HR	Fördelas utifrån andelen heltidsanställda.	
IT och telefoni	Antal datorer, antal abonnemang	
Lokaler	Utnyttjad yta	

Resultaträkning

mnkr	Not	Utfall 2021	Budget 2021	Utfall 2020
Verksamhetens intäkter	1	89,0	92,2	85,8
Verksamhetens kostnader	2	-61,0	-64,2	-59,5
Avskrivningar	3	-24,8	-25,2	-22,8
Verksamhetens nettokostnader		3,2	2,8	3,5
Finansiella intäkter		0	0	0
Finansiella kostnader	4	-3,2	0	-3,5
Resultat efter finansiella poster		0,0	2,8	0,0
Extraordinära poster		-	-	-
Årets resultat		0,0	2,8	0,0

Balansräkning

mnkr Not 2021 2020

TILLGÅNGAR

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar	5		
Mark, byggnader och tekniska anläggningar		889,1	850,6
Maskiner och inventarier		1,6	2,0
Summa anläggningstillgångar		890,7	852,6

Omsättningstillgångar

Kortfristiga fordringar	6	9,7	7,2
Kassa och bank		0	32,70
Summa omsättningstillgångar		9,7	39,9
SUMMA TILLGÅNGAR		900,4	892,5

SKULDER OCH EGET KAPITAL

Eget kapital			
Eget kapital		0,0	0,0
Årets resultat		0,0	0,0
Summa eget kapital		0,0	0,0

Skulder

Långfristiga skulder	7	774,4	776,3
Kortfristiga skulder	8	126,0	116,2
Summa Skulder		900,4	892,5
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		900,4	892,5

Kassaflödesanalys

mnkr	2021	2020
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN		
Årets resultat	0,0	0,0
Justering för av- och nedskrivningar	24,8	22,8
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	-2,3	-2,1
Kassaflöde från verksamheten före förändring av rörelsekapital	22,5	20,7
FÖRÄNDRING AV RÖRELSEKAPITAL		
Ökning(-)/minskning(+) kortfristiga fordringar	-2,5	1,2
Ökning(+)/minskning(-) kortfristiga skulder	9,8	79,0
Kassaflöde från rörelsekapital	7,3	80,3
Kassaflöde från den löpande verksamheten	29,8	101,0
INVESTERINGSVERKSAMHETEN		
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-62,9	-108,0
Försäljning av anläggningstillgångar	0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-62,9	-108,0
Kassaflöde efter investeringsverksamheten	-33,1	-7,1
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN		
Nyupptagna lån, externa	162,0	50,0
Amortering av långfristiga skulder, externa	-177,0	0,0
Förutbetalda anläggningsavgifter va	15,4	11,8
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0,4	61,8
ÅRETS KASSAFLÖDE	-32,7	54,7
Likvida medel vid årets början	32,7	-22,0
Likvida medel vid årets slut	0,0	32,7

Noter

Not 1 Verksamhetens intäkter

mnkr	2021	2020
Vatten- och avloppsavgifter	81,0	70,7
Periodisering årets anläggningsavgifter	2,3	2,1
Periodisering tidigare års anläggningsavgifter	0,0	0,0
Övriga intäkter	10,1	8,6
VA-avgifter periodisering av förutbetalda avgifter/skuld till abonnenter	-4,4	4,4
Summa verksamhetens intäkter	89,0	85,8

Not 2 Verksamhetens kostnader

mnkr	2021	2020
Externa kostnader	-46,9	-45,9
Löner och sociala avgifter	-14,1	-13,6
Summa verksamhetens kostnader	-61,0	-59,5

Not 3 Avskrivningar

mnkr	2021	2020
Maskiner och inventarier	-0,3	-0,3
Byggnader och anläggningar	-24,5	-22,5
Summa avskrivningar	-24,8	-22,8

Not 4 Finansiella kostnader

mnkr	2021	2020
Räntor långfristiga skulder, externa	-2,8	-2,9
Räntor långfristiga skulder, interna lån till kommunen	-0,4	-0,6
Summa finansiella kostnader	-3,2	-3,5

Not 5 Materiella anläggningstillgångar

mnkr	2021	2020
VA-anläggningar		
Redovisat värde vid årets början	731,7	568,2
Investeringar	68,8	214,5
Avskrivning	-24,1	-22,1
Redovisat värde vid årets slut	776,4	760,6

VA-verk, maskiner och inventarier

Redovisat värde vid årets början	2,0	2,3
Investeringar	0	0
Avskrivning	-0,3	-0,3
Redovisat värde vid årets slut	1,7	2,0

Pågående ny, till och ombyggnad

Redovisat värde vid årets början	54,7	140,0
Investeringar	19,6	-85,2
Redovisat värde vid årets slut	74,3	54,8

Pågående exploatering

Redovisat värde vid årets början	35,3	27,2
Investeringar	3,0	8,0
Redovisat värde vid årets slut	38,3	35,2

Summa materiella anläggningstillgångar	890,7	852,6
---	--------------	--------------

Not 6 Kortfristiga fordringar

mnkr	2021	2020
Kundfordringar	7,8	2,5
Övriga kortfristiga fordringar	1,9	4,7
Summa kortfristiga fordringar	9,7	7,2

Not 7 Långfristiga skulder

mnkr	2021	2020
Förutbetalda VA-anläggningsavgifter	97,4	84,3
Långfristiga lån, externa	585,0	590,0
Långfristiga lån, interna till kommunen	92,0	102,0
Summa långfristiga fordringar	774,4	776,3

Not 8 Kortfristiga skulder

mnkr	2021	2020
Leverantörsskulder	9,9	12,6
Avräkningsskuld	106,0	97,7
Skuld till abonnenterna	7,2	2,8
Upplupna kostnader	2,9	3,1
Summa kortfristiga fordringar	126,0	116,2

1.6 Fastställelsebeslut och tillgänglighet

Enligt vattentjänstlagen (§ 50) skall särredovisningen årligen fastställas av huvudmannen och göras tillgänglig för abonnenterna. Vid sammanträdet den 25 april 2022 fastställde kommunfullmäktige i Ängelholms kommun särredovisningen för VA-verksamheten avseende år 2021. Särredovisningen görs tillgänglig genom publicering på kommunens hemsida.